

2. IHON JA KUDOSTEN ARVIONTI

Näytön aste: B. Suositusta tukee suora tieteellinen näyttö, jonka taustalla on hyvin suunnitellut ja toteutetut kliiniset ihmisiin kohdistuneet painehaavoihin liittyvät tutkimukset (tai painehaava riskissä oleviin ihmisiin kohdistuneet tutkimukset), joiden tulokset tilastollisella merkitsevyydellä osoittavat tukea suositukselle.

Suosituslause: Potilaalle, jolla on painehaavariski ja inkontinenssia (virtsa- ja/ tai uloste pidätyskyvyttömyys) tulee ihoa arvioida päivittäin ja joka kerta kun ihoa puhdistetaan inkontinenssieritteestä, erityistä huomiota tulee kiinnittää iäkkäisiin ja tehohoitoisiin potilaisiin.

Tutkimus 1: *García-Fernández F.P, Agreda J.J.S., Verdú J. & Pancorbo-Hidalgo P.L. A New Theoretical Model for the Development of Pressure Ulcers and Other Dependence-Related Lesions¹.*

Tiivistelmä: Systemaattiseen kirjallisuuskatsaukseen perustuvassa teoreettinen malli.

Tulokset: Todetaan, että painehaavaan kehittymistä edistää jatkuva tai lähes jatkuva ihon altistuminen liialliselle kosteudelle esim. inkontinenssista johtuen. Tämä johtaa pitkittyneeseen ihon ärsytykseen ja mikroilmaston muutokseen. Seurauksena voi olla inflammaatio, ihon punoitus, eroosi ja alttius vaurioille, joita aiheuttavat paine, hankaus ja kitka. Inkontinenssi voi myös aiheuttaa ihon pinnallisia vaurioita ja niiden erottaminen ensimmäisen ja toisen asteen painehaavasta on haasteellista.

Tutkimuksen laatu: Hyvä. Artikkelin laadunarvioinnista saama pistemäärä 9/10 (JBI). Käytetty arviointilomake: JBI Kriittisen arvioinnin tarkistuslista systemaattiselle kirjallisuuskatsaukselle

Näytön vahvuus: 1

Sovellettavuus suomalaiseen väestöön: Hyvä.

Tutkimus 2: *Weststrate J, Adams K., Tiaki K. Prevention is critical in aged care: implementing preventive measures to lower the incidence of falls, pressure areas, urinary incontinence, and malnutrition would go a long way to improving the quality of care in aged – care facilities.*

Tiivistelmä: Uudessa-Seelannissa tehty kyselytutkimus ” National prevalence survey of care problems”, joka perustuu Hollannissa kehitettyyn LPZ mittariin. Mittarin osiot kartoittavat seuraavia hoitoon liittyviä ongelmia; kaatuminen, painehaavat, vajaaravitseminen ja inkontinenssi. Kysely toteutettiin yhteensä 16 vanhusten hoitoyksikköön ja avohoitoon. Hoitoon liittyviä ongelmia kartoitettiin kolmella eri tasolla; organisaatio, yksikkö ja asiakas/ omainen.

Tulokset: Virtsainkontinenssi lisää painehaavariskiä. 90 %:lla ikääntyneistä asukkaista, joilla oli painehaava, oli myös virtsainkontinenssi. Johtopäätöksenä, että virsta ärsyttää ja vaurioittaa ihoa ja lisää painehaavariskiä.

Tutkimuksen laatu: Kelvollinen. Artikkelin laadunarvioinnista saama pistemäärä 6/9 (JBI). Käytetty arviointilomake 6: JBI Kriittisen arvioinnin tarkistuslista

Näytön vahvuus: 3

Sovellettavuus suomalaiseen väestöön: Hyvä

Tutkimus 3: *Park KH, Kim KS. Effect of a Structured Skin Care Regimen on Patients With Fecal Incontinence.*

Tiivistelmä: Randomisoimaton, kvasi –kokeellinen tutkimus, jossa vertailuna käytettiin kohorttia. Tutkimuksen tarkoituksena oli mitata tehohoidossa olevan ja ulosteinkontinenssista kärsivän

potilaan ihon hoidossa käytettävän strukturoidun hoito-ohjeen vaikutusta painehaavojen kehittymiseen. Tutkimukseen osallistui 76 potilasta, joista 38 kuului koe- ja 38 verrokkiryhmään. Koeryhmän potilaat hoidettiin samassa tehohoitoyksikössä ja verrokkipotilaat sydän, thorax kirurgian, yleiskirurgian ja neurokirurgian tehohoitoyksiköissä. Koeryhmän potilaita hoidettiin sovitun ihon hoito-ohjeen mukaisesti. Verrokkiryhmän potilaiden iho hoidettiin hoitoyksikön käytänteen mukaisesti. Hoitohenkilökunta koulutettiin käyttämään Incontinence-Associated Dermatitis and its Severity -mittaria (IADS) ja ohjattiin arvioimaan perianaali ja sakraalialueen ihoa päivittäin mahdollisen painehaavan kehittymisen osalta.

Tulokset: Koeryhmässä eli suunniteltua ihon hoito-ohjetta käytettäessä, potilaiden IADS pisteet alenivat tilastollisesti merkitsevästi ($p < 0.001$) ja painehaavoja esiintyi vähemmän ($p = 0.001$) kuin verrokkiryhmän potilailla. Korkeat IADS pisteet ennustivat painehaavan kehittymistä. Tehohoitoisilla potilailla ulosteinkontinenssin arvioinnissa aiheuttamaa ihovauriota arvioitaessa painehaavariskiin liitettyä oli IADS mittari toimiva. Sen avulla iho vaurio havaittiin riittävän ajoissa, jolloin suunnitelmallinen ihon hoito voitiin aloittaa riittävän ajoissa ja painehaavan kehittymistä voidaan ehkäistä.

Tutkimuksen laatu: Artikkelin laadunarvioinnista saama pistemäärä 8/9 (JBI). Käytetty arviointilomake: JBI kriittisen arvioinnin tarkistuslista kuvailevalle tutkimukselle/ tapaussarjalle

Näytön vahvuus: 3

Sovellettavuus suomalaiseen väestöön: Hyvä

Näytönastekatsauksen lähteet:

1. García-Fernández F.P, Agreda J.J.S., Verdú J. & Pancorbo-Hidalgo P.L. Journal of Nursing Scholarship (J NURS SCHOLARSH), 2014 Mar; 46(1): 28-38. A New Theoretical Model for the Development of Pressure Ulcers and Other Dependence-Related Lesions.
2. Weststrate J, Adams K., Tiaki K. Prevention is critical in aged care: implementing preventive measures to lower the incidence of falls, pressure areas, urinary incontinence, and malnutrition would go a long way to improving the quality of care in aged –care facilities. Nurs N Z. 2013 Nov;19(10):26-8.
3. Park KH, Kim KS. Journal of Wound, Ostomy & Continence Nursing, 2014 Mar-Apr; 41 (2): 161-7. Effect of a Structured Skin Care Regimen on Patients With Fecal Incontinence.